

İNTRAKET İLE DAMAR YOLU AÇMA TEKNİĞİ GİRİŞ

Vene kateter yerleştirme işlemine **damar yolu açma** adı verilir.

Şu durumlarda damar yolu açmak gerekir:

- 1-Damara ilaç uygulaması yapmak için,
- 2-Damardan sıvı tedavisi yapmak amacıyla,
- 3- Damardan kan ve kan ürünlerinin transfüzyonunu yapmak için,
- 4- Oral (ağızdan) beslenemeyen hastaları parenteral yolla beslenmesini sağlamak için,
- 5- Durumu acil olan hastalarda hızlı bir şekilde ilaç uygulamasını gerçekleştirmek amacıyla hazır bulunması için IV damar yolu açılır.

NOT:

Damar yolu açmak için en sık kol venleri ve el sırtındaki venler tercih edilir.

ÖNEMLİ!

Damar yolu açılacak venin seçerken, göz önünde bulundurulması gereken hususlar:

1. Damar yolu açılacak ven hastanın daha az kullandığı bir bölgede belirlenmelidir.
2. Belirlenecek olan ven hastanın hareketini kısıtlayacak eklem bölgesinde tercih edilmemelidir.
3. Bebek, çocuk ve yaşlılarda ven duvarı hassas olduğu için dikkat edilmesi gerektiği unutulmamalıdır.
4. Çok şişman olan bireylerde veni bulmak ve işlemin uygulaması daha güçtür.
5. Çok zayıf hastalarda ven duvarı ince olduğu için yırtılabilir.
6. Travma, enfeksiyon belirtisi ve dolaşım bozukluğu olan bölgeden ven belirlenmemelidir.
7. Mümkün oldukça distal (vücudun merkezine daha uzak) bölgedeki venler öncelikli tercih edilmelidir.

Damar yolu açmak için kullanılan malzemeler: Damar yolu açmak için hasta başına gitmeden önce kullanacağımız malzemeler tepsi içerisinde hazırladıktan sonra hasta başına gidilmelidir.

Bu malzemeler şunlardır:

1- İntraket (Branül) : Steril paketlerde bulunan tek kullanımlık tıbbi malzemedir. İntraket esnek bir kanül, içerisinde damara girmeyi sağlayan kılavuz iğnesi ve deri üzerine sabitlemeye yardımcı olan kanatlardan oluşur. Damara girildikten sonra sivri uca sahip olan kılavuz iğne çıkartılır. Kanül damar içerisinde kalır. İlaç veya IV sıvı bu yol ile damar içine ulaşır. Aynı zamanda intrakette kanın esnek kanül yoluyla damar dışına akmasını engellemek için ise kan durdurucu kapak bulunur. Bu kapak damara intraket yerleştirildikten sonra kılavuz iğnenin çıkartılmasının hemen ardından, eğer ilaç veya sıvı uygulaması yapılmıyorsa intraketin sıvı seti girişine kapatılır. İntraketin bir diğer kısmı da enjektör girişi olarak kullanılan aynı zamanda intraketin numarası ile özdeşleşen renkli bölümdür.

İntraket her numaraya göre belirlenmiş renkte, farklı büyüklük ve çapta üretilmiştir. İntraket numarası büyüdükçe çapları küçülür.

Numara	Renk
14	Turuncu
16	Gri
18	Yeşil
20	Pembe
22	Mavi
24	Sarı

UYARI!

Yetişkinlerde çoğunluklu yüksek yoğunluklu sıvı uygulaması yapılmayacaksa 20 (pembe) ve 22 (mavi) numaralı intraketler tercih edilirken, çocuklarda 24 numaralı sarı kanül kullanılır.

2- Turnike: Turnike damar yolu açmadan önce venöz basıncı ve dolgunluğu arttırarak damarın belirginleşmesini sağlamak amacıyla belirlenmiş olan venden 10-15 cm yukarısına bağlanan malzemedir. Kauçuk ya da otomatik düğmeli olmak üzere 2 şekilde karşımıza çıkmaktadır. Ancak turnike, IV uygulamalarda sadece ekstremitelerde kullanılır.

3- Kanül sabitleyici flaster: Yapışkan özelliği sayesinde damar yolu işleminin gerçekleştirilmesinin ardından intraketi deri yüzeyine tespit etmek için

kullanılır.

4- Heparinli kapak: Tek tek ambalajlanmış disposable (tek kullanımlık) malzemelerdir. İntraketin sıvı giriş kısmına IV solüsyon uygulamasının yapılmayacağı zaman takılır. Kapağın intrakete takılan iç kısmında antikoagulan madde bulunur, böylelikle kanın pıhtılaşması engellenir.

5- Eldiven: Hem hastanın hem de sağlık çalışanının hijyenini ve sağlığını korumak için mutlaka sağlık çalışanı uygulamaya başlamadan önce eldiven takmalıdır. Non steril eldiven (steril olmayan) kullanılması yeterlidir.

6- Antiseptik solüsyon: Cildin temizliėini sağlamak için batikon, alkol gibi antiseptik solüsyonlar tercih edilir.

7- Pamuk ve ya gazlı bez: Antiseptik solüsyon ile ıslatılmış ve ihtiyaç halinde kullanmak üzere kuru pamuk veya gazlı bez tepside yer almalıdır.

8- İçerisine 5-10 ml serum fizyolojik çekilmiş enjektör: Hasta başına gelmeden önce hazırlanmış olmalıdır.

9- Tıbbi atık kutusu: Kesici delici aletleri atabileceğimiz küçük boydaki tıbbi atık kutusu tepsi içinde bulunmalıdır.

